

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА НАУКИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
КЗВО ЛОР «ЛЬВІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ІМЕНІ АНДРЕЯ КРУПІНСЬКОГО»

МАТЕРІАЛИ

І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

СУЧАСНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ У ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Львів, 15 квітня 2024 року

Львів
Видавництво Львівської політехніки
2024

Оргкомітет конференції:

Голови:

Кривко Ю. Я., доктор медичних наук, професор, академік НАН ВО України в.о. ректора КЗВО ЛОР «Львівської медичної академії імені Андрея Крупинського»

Сойка Л. Д., кандидат хімічних наук, магістр з держуправління, доцент, проректор з навчальної роботи КЗВО ЛОР «Львівська медична академія ім. А.Крупинського»

Заступники голови:

Стоколос-Ворончук О. О. – кандидат філологічних наук, доцент, проректор з наукової роботи КЗВО ЛОР «Львівська медична академія ім. А.Крупинського»

Федорович У. М. – заслужений працівник освіти України, відмінник освіти України, завідувач кафедри лабораторної медицини КЗВО ЛОР «Львівська медична академія ім. А.Крупинського»

Члени оргкомітету:

Гопаненко О. О., кандидат біологічних наук, викладач КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського»

Любінська О. І., кандидат педагогічних наук, викладач КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського»

Сидор О. К., заступник декана факультету №2, викладач КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського»

Шашков Ю. І., завуч кафедри, викладач КЗВО ЛОР «Львівська медична академія ім. А.Крупинського»

Редколегія:

Согуйко Ю. Р., кандидат медичних наук, доцент, проректор з розвитку та міжнародних зв'язків КЗВО ЛОР «Львівської медичної академії імені Андрея Крупинського»

Стоколос-Ворончук О. О., кандидат філологічних наук, доцент, проректор з наукової роботи КЗВО ЛОР «Львівської медичної академії імені Андрея Крупинського»

Юристовська Н. Я., кандидат наук з державного управління (доктор філософії), доцент, проректор з виховної роботи КЗВО ЛОР «Львівської медичної академії імені Андрея Крупинського»

Безкоровайна У. Ю., кандидат наук з державного управління (доктор філософії), доцент, декан факультету 1 КЗВО ЛОР «Львівської медичної академії імені Андрея Крупинського»

Дуб Н. Є., кандидат наук з державного управління, доцент, декан факультету 2 КЗВО ЛОР «Львівської медичної академії імені Андрея Крупинського»

*Рекомендовано до друку вченою радою КЗВО ЛОР
«Львівська медична академія імені Андрея Крупинського»
(Протокол № 8 від 27.03.2024 р.)*

Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції
С 89 (очно/заочна форма) «Сучасні аспекти розвитку лабораторної медицини
у підготовці медичних працівників сфери охорони здоров'я» (м. Львів,
15 квітня 2024 року). – Львів: Видавництво Львівської політехніки,
2024. – 236 с
ISBN 978-966-941-930-9

У збірнику тез вміщено матеріали науково-практичної конференції
«Сучасні аспекти розвитку лабораторної медицини у підготовці медичних
працівників сфери охорони здоров'я» для студентів, викладачів, магістрів,
молодих науковців.

УДК 616-07:378.6(045)

*Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть
автори та наукові керівники авторів та наукові керівники.*

ПОРІВНЯЛЬНА ПСИХОГІГІЄНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ЗДОРОВ'Я ВИМУШЕНО ПЕРЕМІЩЕНИХ ГРОМАДЯН НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ЗА КОРДОНОМ

*Ю.О. Олійник – кандидат медичних наук, доцент кафедри гігієни та екології
№ 1 Харківського національного медичного університету
E-mail: Yulchonok78@gmail.com*

Останні два роки населення України знаходиться в дуже складних умовах, прямо чи опосередковано пов'язаних з військовими діями. Через загрозу для життя та втрату житла багато українців змушені були змінити місце проживання. Проблеми вимушено переміщених осіб мають комплексний характер, поєднуючи медичну, психологічну, соціальну та інші сфери життя людини [1, с.3]. Як свідчать численні дослідження фахівців даної галузі та наші власні спостереження з початку повномасштабного вторгнення, вимушена зміна місця проживання пов'язана з такими стресогенними чинниками, як травматичний досвід, соціально-економічні та психологічні чинники, а також культурна адаптація [2, с.81; 3, с.174]. Негативний вплив зазначених факторів проявляється перш за все психо-емоційними порушеннями, а також сприяє погіршенню загального стану здоров'я людини [4, с.73]. Оскільки для виживання та успішного розвитку будь-якої країни збереження здоров'я громадян є не менш важливим ніж їхній захист від зовнішніх ворогів, вищезгадані питання є одними з найбільш актуальних в сучасному суспільстві.

Метою нашого дослідження було виявлення основних факторів ризику та встановлення характерних відмінностей у стані здоров'я вимушено переміщених осіб на території України та за кордоном і людей, які не змінювали місце проживання від початку повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року.

В рамках проведення дослідження було здійснено аналіз наукових публікацій щодо основних проблем, пов'язаних зі зміною місця проживання, та можливими наслідками їхнього впливу на організм людини. Також було проведено анонімне опитування за допомогою додатку Google Forms. Участь в опитуванні взяли 36 осіб працездатного віку (26-60 років), серед них 27 жінок та 9 чоловіків.

На момент початку повномасштабного вторгнення більшість респондентів (69,4%) проживали на території м. Харків та Харківської області. Решта 30,6% – в Київській, Полтавській, Дніпропетровській, Луганській та Донецькій областях.

Після 24 лютого 2022 року третина опитаних (33,3%) виїхали за кордон, внаслідок чого 9 з них (75%) були змушені змінити роботу, а 25% її втратили.

З тих, хто не покидав територію України 27,8% респондентів переїхали в більш безпечні регіони, а 38,9% не змінювали місця проживання. Переважна більшість з останніх двох груп опитаних не змінили своєї роботи, оскільки їхня основна діяльність може виконуватися дистанційно, або не прив'язана до конкретного регіону України.

Загальними проблемами, з якими стикаються обидві групи переселенців (внутрішні і ті, що виїхали за кордон) згідно результатів опитування є відмінності менталітету та культури місцевого населення (на це вказали 59,1% опитаних), постійні пошуки житла, оскільки майже всі переміщені особи зазначили, що живуть в орендованих приміщеннях (40,9% опитаних), а також 31,8% респондентів вказали на наявність мовного бар'єру.

Найбільш частими розладами психо-емоційного стану всіх учасників за результатами опитування є почуття невизначеності (61,1%), тривожність (55,6%) і розсіяність (47,2%). Серед інших розладів найбільша кількість респондентів відмічає порушення сну (63,9%), підвищення втомлюваності (55,6%) та головні болі (47,2%). При детальному аналізі особливостей самопочуття кожної з трьох груп опитаних встановлені певні закономірності. Так переселенці частіше скаржаться на різкі зміни настрою, невпевненість в собі і почуття невизначеності, причому у внутрішньо переміщених цей показник вищий, ніж у тих, хто виїхав за кордон (50%, 40% та 80% проти 41,7%, 33,3% та 58,3% відповідно). В той же час респонденти, які не змінювали місця проживання, частіше скаржаться на тривожність та дратівливість (64,3% та 42,9%), що ймовірно пов'язане більш високим ризиком для життя в східних регіонах України. Більше половини українців, які виїхали за кордон, відмічають прояви апатії. Їхній відсоток становить 58,3%, тоді як серед внутрішньо переміщених та тих, хто залишився вдома, на апатію поскаржилися тільки 30% та 21,4% відповідно. Подібна тенденція може бути наслідком вимушеної зміни діяльності на менш цікаву та більш складну через брак досвіду, але дане питання потребує детального аналізу для встановлення точної причини.

Такі симптоми, як часті головні болі, порушення сну, загальна слабкість та підвищена втомлюваність майже рівномірно розподіляються між трьома групами респондентів.

Таким чином результати дослідження дозволяють простежити наступні особливості психоемоційного стану вимушено переміщених осіб:

1. Для переселенців характерними є більш часті прояви, пов'язані з нестабільністю поточної ситуації, такі як невпевненість в собі, почуття невизначеності та різкі зміни настрою.

2. Більша схильність до вищевказаних проявів у внутрішньо переміщених осіб у порівнянні з тими, які виїхали за кордон.

3. Більша схильність до апатії у громадян, які були змушені покинути країну, ймовірно пов'язана зі зміною роботи.

Крім того слід зазначити також дуже високий рівень тривожності у мешканців східних регіонів України, які з лютого 2022 року не змінювали місце проживання. Вищевказане підкреслює важливість індивідуального підходу до первинної психопрофілактики порушень здоров'я людини, пов'язаних зі зміною місця проживання під час військового стану.

Літературні джерела:

1. Вишньовський В.В. Психологічна адаптація вимушено переміщених осіб, жертв воєнних конфліктів // Воєнні конфлікти та техногенні катастрофи: історичні та психологічні наслідки: Збірник тез II Міжнародної наукової конференції, 21-22 квітня 2022 р. / Упорядники: А.А. Криськов, В.В. Вишньовський та Н.В. Габрусєва – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2022. – С. 3-5

2. Могильова Н.М. Особливості психічного здоров'я та психологічної адаптації внутрішньо переміщених осіб в умовах війни: досвід України // Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. Випуск 2, 2023. С. 81-85. URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/issue/view/16>

3. Олійник Ю.О., Романів А.С., Параняк Н.М. Домедична психологічна допомога в умовах війни // Науковий журнал «Габітус» – 2022. – вип. 37. – С. 174-180

4. Завгородня О.В., Краєва О.А. Психологічні проблеми осіб, вимушено переміщених внаслідок російської агресії // Вісник Національного університету оборони України 3 (73) / 2023. С. 73-83. URL: <http://visnyk.nuou.org.ua/issue/view/16701/9492>

ОЛІЙНИК Ю.О., ПОРІВНЯЛЬНА ПСИХОПІЄСНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ЗДОРОВ'Я ВИМУШЕНО ПЕРЕМІЩЕНИХ ГРОМАДЯН НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ЗА КОРДОНОМ.....	79
RIVIS Y.F., HOPANENKO O.O, SHELEVACH A.V., CHROMATOGRAPHIC DETERMINATION OF METABOLIC POTENTIAL OF ESTERIFIED BLOOD PLASMA CHOLESTEROL	82
РІЗУН Г. М., ЦЮНИК Н. Ю., ВПЛИВ ВІЙНИ НА ДОВКІЛЛЯ УКРАЇНИ.....	85
ФЕДЕЧКО Й.М., ЛЮБІНСЬКА О.І., ШАШКОВ Ю.І., ЕРЛІХІОЗИ У ЛЮДЕЙ. ПРОЯВИ, МІКРОБІОЛОГІЧНА І КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА	89
ФЕДЕЧКО Й.М., ФЕДОРОВИЧ У.М., МІКРОБІОМИ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ І ОНКОГЕНЕЗ.....	94
СУШКО О.О., РОЗРОБКА ТА ЗАСТОСУВАННЯ ЛІПОСОМ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ РАКУ	99
ГОПАНЕНКО О.О., ФЕДОРОВИЧ У.М., ДІАГНОСТИКА ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ З МЕТОЮ ПРОФІЛАКТИКИ УСКЛАДНЕНЬ.....	102
ОРЛОВСЬКА К.П., ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА ДИФТЕРІЇ.....	106
ГАСАНОВА Г.Б., ПЛІТЕНЬ О. М., ДІАГНОСТИКА ЦЕРВІКАЛЬНОЇ ІНТРАЕПІТЕЛІАЛЬНОЇ НЕОПЛАЗІЇ ЛЕГКОГО СТУПЕНЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ГІСТОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	110
ГАШИНСЬКА О.С., ДЕМ'ЯНЧУК М.Р., ВИЗНАЧЕННЯ КАРДІОМАРКЕРІВ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ РЕЗОРБЦІЙНО-НЕКРОТИЧНОГО СИНДРОМУ ПРИ ГОСТРОМУ ІНФАРКТІ МІОКАРДА	112

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ

**I ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ
У ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

15 квітня 2024 року

*Підготовлено до друку
оргокомітетом I Всеукраїнської науково-практичної конференції
Відповідальна за друк: Федорович У. М.*

Підписано до друку 12.04.2024
Формат 60×84¹/₁₆. Папір офсетний. Друк на різнографі
Умовн. друк. арк. 13,5. Обл.-вид. арк. 12
Наклад 43 прим. Зам. 240419

Видавець і виготівник: Видавництво Львівської політехніки
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4459 від 27.12.2012 р.

вул. Ф. Колесси, 4, Львів, 79013
тел. +380 32 2584103, факс +380 32 2584101
vlp.com.ua, ел. пошта: vmr@vlp.com.ua